DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 7 december 2000 *

I mål C-69/99,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske chefsrådgivaren R. Wainwright, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

sökande,

mot

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, företrätt av M. Ewing, Treasury Solicitor's Department, i egenskap av ombud, biträdd av D. Wyatt, QC, delgivningsadress: Förenade kungarikets ambassad, 14, boulevard Roosevelt, Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 decem-

* Rättegångsspråk: engelska.

ber 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (EGT L 375, s. 1, svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 192) och enligt EG-fördraget genom att inte anta alla de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla de skyldigheter som följer av artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i EG-direktivet,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av ordföranden C. Gulmann samt domarna J.-P. Puissochet och F. Macken (referent),

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: R. Grass,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 13 juli 2000 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 26 februari 1999, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget (nu artikel 226 EG) väckt talan om fastställelse av att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (EGT L 375, s. 1, svensk specialutgåva, område 15, volym 10, s. 192, nedan kallat direktivet) och enligt EG-fördraget genom att inte anta alla de bestämmelser som är nödvändiga för att uppfylla de skyldigheter som följer av artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i direktivet.

2 Enligt artikel 1 i direktivet är direktivets syfte att minska vattenförorening som orsakas eller framkallas av nitrater som härrör från jordbruket och att förhindra ytterligare sådan förorening.

3 Enligt artikel 2 j i direktivet avses med "förorening" "direkta eller indirekta utsläpp av kväveföreningar från jordbruket till vattenmiljön, vilka kan medföra risker för människors hälsa, skada levande resurser och akvatiska ekosystem, begränsa rekreationsmöjligheter eller störa annat berättigat nyttjande av vattnet".

4 I artikel 3.1 och 3.2 i direktivet föreskrivs följande:

"1. Medlemsstaterna skall i enlighet med kriterierna i bilaga 1 förteckna de vatten som är förorenade eller som kan förorenas om åtgärder i enlighet med artikel 5 inte vidtas.

2. Inom en tvåårsperiod efter dagen för anmälan av detta direktiv skall medlemsstater som känsliga områden ange alla kända områden inom deras territorier från vilka avrinning sker till de vattenområden som förtecknats enligt punkt 1 och som bidrar till förorening. De skall underrätta kommissionen om dessa områden inom 6 månader."

5 I artikel 5.1 i direktivet föreskrivs följande. "Medlemsstaterna skall inom två år efter det att områden första gången angavs enligt artikel 3.2, eller inom ett år från varje ytterligare angivande enligt artikel 3.4, för att uppnå de syften som anges i artikel 1 upprätta åtgärdsprogram som avser de angivna känsliga områdena."

6 Enligt artikel 12.1 i direktivet skall medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv inom två år efter dagen för anmälan.

7 Det framgår av en fotnot till artikel 12.1 att direktivet anmäldes till medlemsstaterna den 19 december 1991.

8 I punkterna 2 och 3 i avsnitt A i bilaga 1 till direktivet föreskrivs att de vattenområden som avses i artikel 3.1 i direktivet skall förtecknas med ledning av bland annat kriterier som skall avgöra, när det gäller sött ytvatten som används eller skall användas för utvinning av dricksvatten, om det har eller, om åtgärder enligt artikel 5 inte vidtas, kan ha en högre nitrathalt än den som fastställts i enlighet med rådets direktiv 75/440/EEG av den 16 juni 1975 om den kvalitet som krävs på det ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten i medlemsstaterna (EGT L 194, s. 26) och när det gäller grundvatten om det har en nitrathalt som överstiger 50 mg/l eller kan komma att göra det om åtgärder i enlighet med artikel 5 inte vidtas.

9 Efter det att kommissionen fått meddelande om de åtgärder som Förenade kungariket vidtagit för att följa direktivet sände kommissionen den 21 oktober 1996 en formell underrättelse till Förenade kungariket för att erhålla kompletterande uppgifter vad avser denna medlemsstats införlivande av artiklarna 3.1—3.4, 4.1 a och 5.4 b i det nämnda direktivet.

10 Kommissionen ansåg inte att de svar som Förenade kungariket lämnade under den kommande brevväxlingen var tillfredsställande, och riktade därför den 9 juni 1998 ett motiverat yttrande till denna medlemsstat i vilket kommissionen hävdade att den hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i direktivet samt uppmanade den att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet följa detsamma.

11 I de svar som vidarebefordrades per post den 14 oktober, 23 november och 7 december 1998 samt 11 januari 1999 medgav Förenade kungariket att de invändningar som kommissionen framställt var välgrundade, och det åtog sig att vidta de åtgärder som var nödvändiga för att den nationella lagstiftningen skulle stå i överensstämmelse med direktivet.

12 Under dessa omständigheter har kommissionen väckt förevarande talan.

13 Kommissionen har inledningsvis hävdat att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla de skyldigheter som följer av artikel 3.1 i direktivet. Denna invändning består av två delar.

14 Kommissionen har för det första gjort gällande att det i Förenade kungariket endast är ytvatten som skall användas för utvinning av dricksvatten som har förtecknats i enlighet med artikel 3.1 i direktivet trots att det i direktivet föreskrivs att även sött ytvatten som inte används eller skall användas för utvinning av dricksvatten, och som har eller kan ha för hög nitrathalt, skall förtecknas.

15 Kommissionen har därav dragit slutsatsen att den definition som Förenade kungarikets regering har gett begreppet ytvatten, såsom det anges i artikel 3.1 i direktivet, inte uppfyller de villkor och kriterier som nämns i direktivet, särskilt i punkterna 1 och 2 i avsnitt A i bilaga 1 till direktivet.

16 För det andra har kommissionen konstaterat att endast det grundvatten som är avsett att användas som dricksvatten har förtecknats i enlighet med artikel 3.1 trots att det i direktivet föreskrivs att allt grundvatten som har en nitrathalt som överstiger 50 mg/l, eller kan komma att göra det om åtgärder i enlighet med artikel 5 inte vidtas, skall förtecknas.

17 Kommissionen har därför även dragit den slutsatsen att Förenade kungarikets regering inte uppfyllt de skyldigheter som följer av artikel 3.1 i direktivet, eftersom regeringens definition av grundvatten inte omfattar allt det vatten som avses i punkt 2 i avsnitt A i bilaga 1 till direktivet.

18 Kommissionen har dessutom kritiserat Förenade kungarikets regering för att den har åsidosatt de skyldigheter som följer av artikel 3.2 i direktivet genom att i strid med denna bestämmelse inte ha angett några känsliga områden i Nordirland. Kommissionen har gjort gällande att den 18 december 1997 hade inte något känsligt område angetts till kommissionen trots att åtminstone ett sådant område som är förorenat eller kan förorenas som avses i artikel 3.1 i direktivet hade identifierats. Denna förteckning skulle ha upprättats senast den 20 december 1995. Kommissionen har tillagt att även om tre känsliga områden i Nordirland angavs den 11 januari 1999 grundar sig ett sådant angivande, precis som det som rör hela Förenade kungariket, på den felaktiga definition av dessa vatten som angivits i den första invändningen. Denna definition utgör med nödvändighet en risk för att det angivande av känsliga områden som föreskrivs i artikel 3.2 i direktivet blir felaktigt.

19 Kommissionen har slutligen konstaterat att Förenade kungarikets regering den 31 januari 1997 inte hade uppfyllt den skyldighet som följer av artikel 5 i direktivet, nämligen att upprätta ett åtgärdsprogram för de känsliga områden som avses i artikel 3 i direktivet. Denna skyldighet skulle ha uppfyllts inom fyra år efter dagen för anmälan av direktivet, det vill säga senast den 20 december 1995.

20 Förenade kungarikets regering har medgett att kommissionens talan i förevarande mål är välgrundad och att domstolen skall besluta i enlighet därmed. Regeringen har emellertid gjort gällande att den först hade gjort en annan tolkning av räckvidden av direktivet såvitt avser den definition av begreppet "vatten som är förorenade" som angetts i enlighet med artikel 3.1. Införlivandet av denna artikel med den nationella rättsordningen grundade sig på denna tolkning. Regeringen har dessutom framhållit de införlivandeåtgärder som regeringen vidtagit eller som är på väg att vidtas för att uppfylla de skyldigheter som följer av direktivet.

21 Domstolen erinrar om att i enlighet med artikel 189 tredje stycket i EG-fördraget (nu artikel 249 tredje stycket EG) är ett direktiv med avseende på det resultat som

skall uppnås bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat. Denna skyldighet innebär att de tidsfrister som fastställts i direktiven skall iakttas (se dom av den 22 september 1976 i mål 10/76, kommissionen mot Republiken Italien, REG 1976, s. 1359, punkt 12).

22 Enligt fast rättspraxis skall dessutom förekomsten av ett fördragsbrott bedömas mot bakgrund av den situation som rådde i medlemsstaten vid utgången av den frist som har angivits i det motiverade yttrandet, och domstolen skall inte beakta senare förändringar (se dom av den 27 oktober 1998 i mål C-364/97, kommissionen mot Irland, REG 1998, s. I-6593, punkt 8).

23 I förevarande mål framgår det av ordalydelsen i artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i direktivet, jämförda med punkterna 1 och 2 i avsnitt A i bilaga 1 till direktivet, att medlemsstaterna är skyldiga att:

— förteckna de vatten som är förorenade eller som kan förorenas om åtgärder i enlighet med artikel 5 inte vidtas och då inte endast vatten som är avsett att användas som dricksvatten utan också allt det söta ytvatten och det grundvatten som har en nitratkoncentration som överstiger 50 mg/l eller som kan komma att göra det (artikel 3.1),

— senast den 20 december 1993 ange alla kända områden inom deras territorier från vilka avrinning sker till de vattenområden som förtecknats som förorenade i enlighet med artikel 3.1 (artikel 3.2) och

— senast den 20 december 1995 upprätta åtgärdsprogram i syfte att minska föroreningen av vatten som beror på utsläpp av nitrater och förbättra

kvalitén på dessa vatten i de känsliga områden som angetts i enlighet med artikel 3.2 i direktivet eller att råda bot på dessa problem (artikel 5).

24 Det framgår av handlingarna i målet att Förenade kungariket inte har uppfyllt sina skyldigheter inom den frist som angetts i det motiverade yttrandet, vilket denna stat också har medgett.

25 Mot bakgrund av det anförda får kommissionens talan anses som välgrundad.

26 Det finns således anledning att fastställa att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet genom att inte anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att uppfylla de skyldigheter som följer av artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i direktivet.

Rättegångskostnader

27 Enligt artikel 69.2 i domstolens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förenade kungariket skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Förenade kungariket har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande dom:

1) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket genom att inte anta alla de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att uppfylla de skyldigheter som följer av artiklarna 3.1, 3.2 och 5 i direktivet.**

2) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Gulmann Puissochet Macken

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 7 december 2000.

R. Grass

Justitiesekreterare

C. Gulmann

Ordförande på tredje avdelningen